

Bir Kaşık Sana, Bir Kaşık Bana!

Özlem Ak

Çocuğunuzla bir külah dondurmayı paylaştığınız ya da aynı kaşıkla bir yemeğin tadına baktığınız mutlaka olmuştur. *Science* dergisinde yayımlanan yeni bir araştırma, çocukların çok küçük yaşlardan itibaren yemek paylaşmak gibi aktiviteler yoluyla tükürük değişimini, iki insanın arasında özel bir bağ olup olmadığını anlamak için bir ipucu olarak gördüklerini gösteriyor.

Harvard Üniversitesi ve Massachusetts Institute of Technology'den (MIT) araştırmacılar yürüttükleri çalışmada bebeklerin ve çocukların farklı ilişki türlerine gerçekten dikkat edip etmediğini tespit etmeye çalıştı.

Ekip, çocukların yetişkinlerle aynı ayrımları yapıp yapmadığını test etmek için bir dizi deney tasarladı. İlk önce, 5 ile 7 yaşları arasındaki 100'den fazla çocuğa, birbirleriyle etkileşim hâlindeki karakterleri içeren çizgi filmler izlettirdi. Çocuklar mutfak

eşyaları paylaşmanın veya aynı gıda maddesini ısırp yalamanın yalnızca çekirdek aile üyeleri arasında yaşandığını, oyuncakları ve bölünebilir yiyecekleri paylaşmanın ise arkadaşlar arasında da gerçekleştiğini tahmin ettiler.

Daha sonra araştırmacılar benzer bir çalışmayı, düşüncelerini dile getiremeyen bebekler ve küçük çocukların katılımıyla da genişletmek istedi. Bunun için ekip lideri Ashley Thomas'ın laboratuvarından iki kadın araştırma görevlisinin sevimli bir mavi kukla ile oynadığı video klipleri kullandılar. İlk kadın portakal diliminden bir ısırık aldıktan sonra kuklayı besledi, sonra aynı dilimden bir ısırık daha aldı. İkinci kadın ise kukla ile bir topu ileri geri atarken gösterildi. Bu etkileşimlerin her ikisinin de son derece arkadaşça olduğunu söyleyen Thomas, aynı gıdadan ısırık almak ve birlikte top oynamak arasında ilişki yakınlığı açısından nasıl bir fark olduğunu ve bebeklerin bu ayrımı yapıp yapmadığını test etmek üzere bebelere iki kadının ortasında bulunan mavi kuklanın ağladığı ve

başını öne eğdiği videoyu gösterdiklerini, kukla ağladığında, bebeklerin ve küçük çocukların, ilk olarak, portakalını paylaşan kadına uzun süre baktığını belirtti. Thomas'a göre, bu durum bebeklerin kuklanın sıkıntısına cevap verecek kişinin o kadın olmasını beklemesinden kaynaklanıyor. İki kadının ortasında dururken ağlamaya başlayan başka bir kuklanın gösterildiği video izletildiğinde ise bebekler ve küçük çocuklar her iki kadına da eşit sıklıkta baktılar.

Thomas, küçük çocukların kimlerle yakın ilişkileri bulunduğunu bilmelerinin önemli olduğunu çünkü hayatta kalmak için başkalarına bağımlı olduklarını ve onların ihtiyaçlarına

ve sıkıntılarına en çok kimin yanıt vereceğini bulmaları gerektiğini söylüyor. Ayrıca yemek paylaşmanın çocukların gözünde yakın ilişkinin bir işareti olduğunu ancak muhtemelen sarılmak ve duygusal rahatlık sağlamak gibi başka birçok davranışın da onlar için önemli ipuçları olduğunu belirtiyor.

Araştırma ekibi şimdi bebeklerin ve küçük çocukların yakın ilişkiler konusundaki anlayışlarını nasıl uyguladıklarını incelemek istiyor. Örneğin, bebeklerin ebeveynlerinin daha az yakın arkadaşları yerine, çok daha yakın arkadaşlarından yiyecek almayı tercih edip etmediklerini test etmeyi planlıyor. ■

